

Conjunt d'habitatges de Montornès Nord

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Serra de can Parellada. 08170 - Montornès del Vallès

Coordenades:

Latitud: 41.55283
Longitud: 2.26713
UTM Est (X): 438882
UTM Nord (Y): 4600389

Classificació

Número de fitxa 08136-158
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1962-76
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Ajuntament de Montornès del Vallès
Data de registre de la fitxa: dt., 26/03/2013 - 01:00

Descripció

Conjunt d'habitatges per a obrers construït durant la dècada dels anys seixanta i primers dels setanta del segle XX al tram de la carena de la serra de can Parellada que llinda amb el turó de les Tres Creus. Són vint-i-sis blocs de pisos que van formar l'anomenada Ciudad Satélite, grup d'habitatges annexos al polígon industrial promogut per l'empresari Riera Marsà, allunyat un quilòmetre del centre urbà. Els primers setze blocs, veritable nucli originari del barri, tenen planta i cinc pisos. Cada habitatge té una superfície de 50 metres quadrats de mitjana. Fruit de la pressió popular, i ja als anys setanta, s'hi va construir un mercat, una església i una escola. A partir dels anys vuitanta, diversos promotors van aixecar altres blocs de tipologies diferents. Tot plegat avui constitueix el barri de Montornès Nord.

Història

La Ciudad Satélite Riera Marsà, popularment coneguda com "el Polígono", es va inaugurar oficialment el febrer de 1965, però de fet les obres per construir els primers blocs daten de 1962. Es tracta d'un exemple més de la tendència que va sorgir als anys 50 d'escampar per Catalunya polígons industrials amb habitatges annexos per reduir els desequilibris territorials i alliberar Barcelona de la congestió. El que feia singular el de Montornès va ser que fos l'únic polígon-ciutat d'iniciativa completament privada. Tot va començar amb la implantació del complex industrial a la plana del marge dret del riu Mogent. Promogut pel propietari de bona part d'aquesta plana, va iniciar-se amb la construcció de les empreses CYDSA i Hamol a partir de 1958 i va prendre embranzida amb la inauguració oficial, el juliol de 1962. Per a les famílies treballadores es preveia construir més de tres mil habitatges, però finalment només se'n van enllestir un miler. Tot i això, l'arribada d'immigrants procedents del sud de l'Estat va ser tan ingent que l'any 1970 la població d'aquest nou nucli superava en més de mil habitants la del centre històric de Montornès. Aquesta colònia industrial del segle XX havia de ser un complex residencial modèlic amb tots els serveis imaginables, però tot va quedar a mitges. La crisi del petroli de 1973 i la mala gestió empresarial van fer inviable el gruix del projecte constructiu. Els carrers i les places van quedar sense urbanitzar i van anar sorgint problemes amb l'aigua potable, la proximitat de l'abocador, la contaminació de les mateixes indústries, les deficientes comunicacions, la manca de serveis bàsics, etc. El punt d'inflexió que va redreçar la situació va ser la lluita popular de l'any 1978. La pressió veïnal va aconseguir que el Ple Municipal assumís la urbanització del barri obrer i incoés l'expedient d'expropiació dels terrenys de la nova ciutat. A partir de 1979, amb els ajuntaments democràtics, les millores van anar arribant progressivament.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de de Montornès del Vallès.